

అతను ఆ రోజు నుండి మళ్ళీ కనిపించలేదు అప్పుడే నెల గడిచిపోయింది ఈ వేళ కాకపోతే రోజునా వస్తాడని రోజూ ఎదురు చూస్తునే వున్నాను

అతడా రోజు వరకూ ప్రతి సాయంత్రం మా పెంటరుకు వచ్చేవాడు నా దుకాణం దగ్గరే అరడజను అరటి పళ్ళు రోజూ తీసుకునేవాడు వారానికోమారు అరడజను బత్తాయిలో అరకిలో ద్రాక్షపళ్ళో తప్పని సరిగా కొనేవాడు

అలాంటి మనిషి ఆ నాటి నుంచీ నాకు కనబడక పోవటం చాలా ఆశ్చర్యంగా వుంది అతనితో మరి పెద్ద పరిచయం నకు లేదు గాని - పేరు మాత్రం సత్యమూర్తి అని తెలుసు మాటల సందర్భంలో ఒకసారి ఎదో అపసులో వస్తే సున్నట్టు చెప్పాడు అదేం అపసా నేనప్పుడే మర్చిపోయాను

ఆపీసు మర్చిపోయావు గాని అతనియందుకు మర్చిపోలేక పోతున్నావని మిరడుగుతారేమో - అదే నేనూ చెప్పబోతున్నాను అది చెప్పే ముందు నా గురించి కూడా మీకు కొంచెం చెప్పకోవాలి కదా మీరు ఎంత లేదన్నా మా పట్టణంలో వున్న

ఆరు గంటలకు పాపయ్య పాన్‌షాపు దగ్గర నగరేట్ కాల్యుకుంటూ నిలబడి వున్నాడు ఆ తర్వాత బేరాలు ముమ్మరంగా రావడంతో నేనా గొడవలో పడిపోయాను

ఆ వేళ డిశంబరు ముప్పై ఒకటిమో - నా పళ్ళ దుకాణం మీదా పున్నయ్య పూల కొట్టు మీదా జనం అప్పటికప్పుడు విరుచుక పడిపోయారు వస్తున్న జనాన్ని చూసి పున్నయ్య కొన్ని పూలుగుత్తుతూ దండతూ తెచ్చి నా దుకాణం దగ్గర పడేశాడు

ఓ పూలుగుత్తి నాలుగు అంట్ల పళ్ళూ ఇచ్చేసి తమ పై అధికారుల అనుగ్రహం సంపాదించుకోవాలని వారందరి ఆశా కావచ్చును వారి ఆశలు - అవిప్రాయాలు ఎవైనా మాకారోజు అమ్మకం మాత్రం బాగుంటుంది అందుకే వచ్చిన మనిషి పోకుండా బేరాలు చూసుకోవడంలో పూర్తిగా తీసమై పోయాను నేను

సుమారు తొమ్మిది గంటల కనుకుంటాను - కొనడానికొచ్చే జనం తగ్గిపోయారు నా దుకాణం లోని అంట్లూ పున్నయ్య తెచ్చి పడేసిన

పొందేది మారే చూశారుగా మీ ఇద్దర్నీగన్నులంత ఇవ్వాళ మామీద ఎలా దాడిచేశారో! అన్నాను నవ్వుతూ

బైను పానకాలూ! నేనూ అందుగురించే ఇంతవరకూ వుండిపోయాను రేపు నా సహా ద్యోగులంతా మా ఆపీసుగుారి పూల సువాసనల్లో ముంచి తేల్చి-అంట్ల పళ్ళతో అనిపేక చేసేందుకు తీర్మానించేసుకున్నారు తెల్లారితే పూలూ పళ్ళూ దొరకేమోనని పదిమందివగళూ ఇప్పుడు నీ దుకాణంలోనే కొనుక్కుపోయారు చెప్పటం అపి అతను నావైపు చూశాడు

ఎందుకో అక్షణాన అతడి వదనం దీనంగా వున్నట్టు నా కనిపించింది ఇదంతా నాతో ఎందుకు చెబుతున్నట్టు కావలెస్తే తనూ పట్టుకెళ్ళి ఇవ్వొచ్చుగదా ఇతనివేరూ కాదంటారు ఇంట్లో బార్యా బిడ్డలకు ఏనాడూ ఒక్క అంట్ల కొని పట్టుకెళ్ళని ప్రబుద్ధులు ఎంతమందీరోజు కొని తీసుకెళ్ళలేదు అందరూ ఇస్తున్నారని బాదపడ్డం దేనికంటే! మీరూ నాలుగు పళ్ళు కొనిస్తే పోలా! అన్నాను అరనిమిషం తర్వాత

నా కిలాంటి పన్ను చెయ్యడం ఇష్టం వుండదనుకో పానకాలూ! కానీ మా పై అధికారి ఈమధ్య కొత్తగా వచ్చాడు అతని వండశాసనము అదేమిటో అతగాడు సన్ను చూసేసరికి తువానొచ్చినప్పుడు విరుచుకపడే సప్తాధ కరటాల్లా-నామీద విరుచుకపడుతున్నాడు కాస్తంత ప్రసన్నం చేసుకుంటే తప్ప రోజూ ఆపీసుకెళ్ళి వన్నెయ్యడం కష్టమైపోతోంది అని ఆగాడతను

వస్తున్న నవ్వాపుకొని బలేవారు సత్యమూర్తి గారూ! ఈపాటిదాని కింతసేపు ఆలోచనా రేపట రోజు దాటిపోతే మళ్ళీ సంవత్సరం వరకూ మీకిలాంటి అవకాశం వస్తుందా? మీకు సంవత్సరం పొడుగునా తెప్పలు తప్పుతాయో? మీకెన్ని కావాలో అన్నీ పట్టుకెళ్ళి ఇవ్వందాయనకు! అన్నాను అతను మాట్లాడలేదు ఏదో సందేహాస్తా వుండిపోయాడు ఏమిటలా వుండిపోయారు? రెండు డజన్లు ఒక్కంటారా? అన్నాను

అమ్మబాబోయ్! అన్నెందుకు పానకాలూ! ఓ అరడజను చాలు కానీ నెలాబరుకదా నా దగ్గర డబ్బులేదు రేపు సాయంత్రం ఇచ్చేస్తాను! అన్నాడు కాస్త తడచుతూ

అతను ఆరుపు అడుగుతాడని నేనెమాత్రం ఊహించలేదు ఎట్టపరిస్థితిలోనూ ఆరుపు ఇవ్వొద్దని ఆ దుకాణం తెరిచిన రోజున మా నాస్య చెప్పాడు నాకు ఆ రోజువరకూ నే నెవరికీ ఆరుపు ఇచ్చిందిలేదు అందుకే అతడేం చెప్పకుండా మౌనంగా వుండిపోయాను

రేపు తప్పనిసరిగా ఇచ్చేస్తాను రోజూ పచ్చే నన్నామాత్రం నమ్మలేవా? అన్నాడు మళ్ళీ

ఎంతో దీనంగా అడుగుతున్న అతన్ని చూస్తూంటే నాకు బాటేసింది పాపం సుమారు మూడు గంటలనుంచి నేనిస్తానన్న అతతో నే

అబద్ధంతో దొంగిలించి అడ్డీ తిరిగివెళ్ళా

పెద్దానుపత్రి వైపు ఒకే ఒక్క సార్లైనా వచ్చి వుండకపోదు మీరు గనక వచ్చి వుంటే - ఆనుపత్రి మెయిన్ గేటు కెదురుగా ననిమా వాల్ పోస్టర్లు అంటించి రంగు రంగుల కగితాలతో అలంకరించి ఆయా సీజన్లో దొరికి అన్నిరకాల పలాలతోను మీ కంటి నిండుగా వుండి - నోటికి విందు చేసే పళ్ళ దుకాణం విడిగా చూసే వుంటారు అది నాచే నా పేరు పానకాలదాపు పరిచయస్థులంతా పానకాలూ! అంటారు

ఎక్కువ చదువుకొని బాదపడ్డ మెందుకని పదో తరగతితో చదువు ఆపు చేయించి ఎంత ప్రయత్నించినా చిన్న ఉద్యోగం కూడా రాకపోవటంతో ఈ పళ్ళ దుకాణం పెట్టించాడు మా నాస్య ఆర్థేల్లా క్రితం నా పెళ్ళి కూడా చేసి గుండెపోటుతో ఇటీవలే కన్ను మూశాడాయన

నా దుకాణానికి కుడి ప్రక్క మందుల పాపుంటే - ఎడమ వైపు పున్నయ్య పూలకొట్టు పుల్లయ్య పద్మా బేకరీ పాపయ్య పాన్‌షాపు, ఇలా ఒకదాని ప్రక్కనొకటి వున్నాయి

అతను చివరిసారిగా కనిపించిన ఆ సాయంత్రం

పూలగుత్తులు చాలామటుకు తరిగిపోయాయి మిగిలివున్నవాటినీ అందంగా కనిపించేలా పేర్చుతూ అప్రయత్నంగా పాన్ సీపు వైపు చూశాను సత్యమూర్తి అసబడే అతను ఆక్కడే నిలబడి వున్నాడు నేనటు చూడగానే వచ్చిన నవ్వాడు నేనూ పలకరింపుగా నవ్వి నా పని చూసుకుంటూంటే అతన్నా దగ్గరగా వచ్చి చూడు పానకాలూ! అన్నాడు ఎంతో వినయంగా

నా కొంచెం ఆశ్చర్యమనిపించింది ఎందుకంటే ఇదివరకెన్నడూ అతను నన్ను పేరుపెట్టి ఎలవలేదు మన్నింపూడెయ్యలేదు ఆపీసులో హాయిగా వుద్యోగం చేసుకుంటున్నవాడు అంతటి వినయం నా దగ్గర ఒలకబోయాల్సిన అవసరం ఏమొచ్చిందా అనుకొని ఏమిట వేళ కొత్తగా మాట్లాడుతున్నాడు? అన్నాను

రాని నవ్వొకసారి బలవంతంగా నవ్వి కొత్త సంవత్సరం అప్పుడే మికొట్టు దగ్గరకు వచ్చేననట్టుండే! అన్నాడు

కొత్త సంవత్సరం మాకేమిటంటే! ఆ ఇంట్రి మెంట్లనీ, ప్రమోషన్లనీ ఇలాంటి శుభఫలితాలు

కాబోలు అలా నిలబడివున్నాడు ఆఫీసులో ఆ చంద్రశాసనుడు మరి ఇబ్బందిపెట్టేస్తూన్నాడేమో అరడజను అపిల్స్ తో అతని కష్టం తీరిపోవచ్చు నేమో మహాయితే మరో ఇరవై గంటల్లో అతను డబ్బు ఇచ్చేస్తాడు మనిషి-మనిషిని నమ్మకపోతే మానవత్వాని కర్ణమేమిటి? అరువు ఇవ్వకూడదన్న నా నిర్ణయాన్ని సడలించుకొని మాట తప్పరు కదా? అన్నాను

ఆశతమాబవోద్దు పానకాలూ! అలాంటి అలవాటు నాకు లేదు! అన్నాడతను

అతని మాటమీది నమ్మకంతో ఇంకేమనకుండా కావాల్సినవి తీసుకోమన్నాను అరడజను అపిల్స్ ఓ పూలగుత్తి తీసుకున్నాడు అరువైనా ఓ రూపాయి తగ్గించి పదిరూపాయలిచ్చున్నాను

సత్యమూర్తి మొహంలో మెరుక్కురి లైటు కాంతి కనిపించిందాక్షణాన అతనెంతో కృతజ్ఞతాభావంతో నన్ను చూసిన చూపులు ఇప్పటికీ మర్చిపోలేక పోతున్నాను అదే అతన్ని చివరిసారిగా చూడడం ఆ తరువాత మళ్ళీ

ఆగండి ఒక్కక్షణం ఆగండి రోడ్డు కట్టు ప్రక్క నడిచిపెళ్ళున్న అతనవరు" అతనిలాగే వున్నాడే! నేను పొరపడ్డంలేదుకదా? లేదు లేదు ఈ నెల్లాల్లో నాకు దృష్టిలోపం వచ్చేయ్యలేదు నేను పొరపడ్డంలేదు అతనే అతను సత్యమూర్తి హాస్యం ఇన్నాల్సుకు ఈ పల్నడుకాణం పానకాలు జ్ఞాపకం వచ్చినట్లున్నాడు ఒకవేళ ఏ కారణం చేతనయినా అతని కిటు వచ్చే అవకాశం లేకపోయిందేమో! నేనే అపార్థం చేసుకొని అనుమానించానేమో అదేనిజమైతే మీరు నా తోందరపాటును క్షమించగలరా?

కానీ సత్యమూర్తి రోడ్డు కట్టుప్రక్కనుంచి ఇటుప్రక్క మారలేదు నా దుకాణం వైపు తలైనా తిప్పిచూడడం లేదు నా ఉష్ణ తప్పుదారి పట్టింది అతనిచ్చేది నా దగ్గరక్కాదు అతను నా బాకీ తీర్చే ఉద్దేశ్యంలో లేదు ఇంకోక్క నిమిషం ఉపేక్షిస్తే నా దుకాణం దాట వెళ్ళిపోతాడు సత్యమూర్తి వుండబట్టలేక చప్పట్లు కొట్టి అతడు నావైపు చూడగానే "సత్యమూర్తిగారూ! ఒక్కసారిలా వస్తారా! అన్నాను గట్టిగా

నేనా! అన్నాడతను అక్కడినుంచే

జెనండి మీరే ఒక్కసారిలా-రండి! అన్నాను విరునవ్వుతెచ్చిపెట్టుకొని

క్షణంపాటు తటపటాయించి దుకాణం దగ్గర కొచ్చాడు నాతో నీకం పని అన్నట్టుగా నావైపు చూశాడు

అతడలా చూస్తుంటే నా బాకీ ఎలా అడగాలో అర్థమైచావలేదు చూడండి మీరు మొన్న డిశంబర్ ముఖైకటిన నాదగ్గర అపిల్స్ తీసుకెళ్ళారు! అన్నాను చివరకు

అపిల్స్ తీసుకెళ్ళానా తీసుకెళ్తే తీసుకెళ్ళా నేమో అయితే ఇప్పుడేమిటి? అన్నాడు కోపంగా

అబాపతు పది రూపాయలు మీరు నాకివ్వాలి మర్యాదే ఇచ్చేస్తానని ఇంతవరకీవ్వలేదు కాస్త కోపంగా అన్నాను నేనుకూడా

పరిక్ష్ణలు బాగా రొసానన్నవనా - ఇక
సడికి వెళ్ళటం జెసికి?

మాట్లాడొస్తా కంప్యూటర్కి సవ్యంగా
పనిచేయించమని
కోరటానికి!

నీకు బ్యాపకశక్తి తగ్గిపోయిందేమో! నేను
అప్పుడే ఇచ్చేశాను! అన్నాడతను కుండబద్దలు
కొట్టినట్టు.

బ్యాపకశక్తి తగ్గిపోయిందన్నాడు గానీ నీకు బాకీ
ఎమిటన్నేడు-అంతవరకు నయమే మీరు నా
కవ్వలేదు! అన్నాను తీక్షణంగా అతడి చూస్తూ
మళ్ళీ

ఇచ్చా నంటూంటే ఇవ్వలేదంటావేమిటి?
నువ్వేదో పరాకుపడి దారినపోతున్నవాళ్ళు పిల్ల
బాకీ-గీకీ అని మాట్లాడితే మర్యాద దక్కదు
అన్నాడు నన్నే బిడరిస్తూ సత్యమూర్తి.

నాకు మతిపోయినంతవరేంది మరి కాస్సేపాగితే
ఇంతపెద్దమనిషిని పట్టుకొని బాకీ అని వీడిన
పెదతావా అని పిరికినన్ను నిలబెట్టున్నారు ఎలా
మిమ్మల్ని నమ్మించడం? అతను నాకు బాకీ
పున్నాడని ఎలా రుజువుచెయ్యటం? నాలో కోపం
లావాలా పొంగుకొస్తోంది

మా గొడవ వినికాళ్ళు కొట్టుదిగి వచ్చిన
పున్నయ్య ఏమిటా పానకాలు ఏదో గొడవ
పడుతున్నట్టున్నారు? అన్నాడు నన్ను చూస్తూ

దిశంబరు ముప్పై ఒకటిన సత్యమూర్తి ఆపిల్స్
అరుపు పట్టుకెళ్ళిన సంగతి పున్నయ్యకు చెప్పాను

నేను! ఆపిల్స్ పట్టుకెళ్ళినమాట నిజమేగాని
ఆబాపతు పదిరూపాయలు అప్పుడే ఇచ్చేశాను
అన్నాడు తన దొరణలో తను సత్యమూర్తి.

సుమారు రెండువందల రూపాయల విలువచేసే
బట్టలువేసుకొని-పది పన్నెండు వందల ఊతం
తెచ్చుకుంటున్న అతగాడు పదిరూపాయలకోసం
ఇంతలా బొంకుతున్నాడంటే ఏమనుకోవాలో
అర్థంకాలేదు పోనీ అయిందేదో అయింది
పూరుకుందామనుకున్నా నా మనస్సు ఒప్పుకోవడం

అబద్ధంలో దాగిన నిజం

లేదు డబ్బు ఇవ్వకుండానే ఇచ్చానంటున్న
సత్యమూర్తిని చూస్తూంటే-ఆ రోజున అతడు
మాట్లాడిన మాటలు తల్చుకుంటే నా ఒళ్ళు కంపర
మెత్తిపోతోంది కాని ఏం చెయ్యటం? అతడు
ఇవ్వలేదని నిరూపించడానికి నా దగ్గరెలాంటి
ఆధారం లేదుమరి

ఇంతలో పున్నయ్య మీరు అప్పుడే ఇచ్చేశా
నంటున్నారా అంటే అన్నమాటప్రకారం ఆ
మర్నాడే ఇచ్చేశారా? అన్నాడు చటుక్కున

సత్యమూర్తి తడబడుతూ ఒకటి రెండు క్షణాల
పాలు ఆలోచించి, ఆ ఇప్పుడు నాకు బాగా
గుర్తొంది ఏదో పన్నుమూలంగా సంక్రాంతి
నాటివరకూ నేను రాతేకటాయాను సంక్రాంతి నాటి
ఉదయం మా పాపకు గేనుకొనడానికెదుతూ ఇక్కడ
ఆగి పానకాలుకి ఇరవై నోటిచ్చి మరో ఆరడజను
ఆపిల్స్ కూడా తీసుకున్నాను ఆ డబ్బుతోబాటు
తనకు బాకీపున్న పది తీసుకొని మిగిలిన నాలుగు
రూపాయలు నాకిచ్చాడు అన్నాడు తలగిరేస్తూ

అతడు చెప్పింది ఎంటూనే ఆశ్చర్యపోతూ
పున్నయ్య నేనూ మొహమొహాలు చూసుకున్నాం
అందమైన అబద్ధంతో తన నిజాయితీని
నిరూపించుకొని నా బాకీ ఎగ్గొట్టాలని
ప్రయత్నించాడే గాని అక్కడే మాకు దొరికిపోయాడు
సత్యమూర్తి తను చెప్పిన అబద్ధంలోనే నిజం
దాగివున్న విషయం అతడేకోసం పూహించలేదు
పాపం!

మీరు సంక్రాంతిరోజున డబ్బివ్వడం నిజమేకదా?
రెక్కొచ్చాడు పున్నయ్య

"అక్షరాలా నిజం! ఏదో బుద్ధి తక్కువై అడవు
తీసుకున్నందుకు కావాలని నన్ను అల్లరి
పెడుతున్నాడు పానకాలు ఒంటరివాణ్ణి
అనుకున్నాడేమో-లేవు మావాళ్ళతో చెప్పి
ఇతడిసంగతి తెలుస్తాను! అన్నాడు క్రోధంగా
నన్నుచూస్తూ సత్యమూర్తి

మీరు మర్యాదగా ఆ పది రూపాయలు
ఇవ్వకపోతే ఇప్పుడు మీసంగతి నేనే తెలుస్తాను!
కుటువైన స్వరంతో అన్నాడు మా పున్నయ్య
మాటలు జాగ్రత్తగా రానియ్య! పట్టలేనికోపంతో
అన్నాడు సత్యమూర్తి

ఏమిటంటే రానిచ్చేది పొట్టకోసం పళ్ళుముక్కుకని
బ్రతుకుతున్న వాడివద్ద పది రూపాయలు
అరుపుపెట్టి ఎగ్గొట్టడానికి ప్రయత్నిస్తూ ఇంకా
తారుప పడుతున్నారెందుకు? సంక్రాంతినాడు
తమరిచ్చిన డబ్బు పుచ్చుకోడానికి పానకాలు అసలు
ఈ ఊళ్ళోనేలేదు బోగిరోజున రుకాణం
తెరుచుక్కార్పుంటే- వాడి మామగారొచ్చి పెద్ద
గొడవ చేసి తనకూడా వాళ్ళ పూరు
తీసుకుపోయాడే మీరా పది ఎవరికిచ్చినట్టు?
తప్పుడు మాటలు మాట్లాడకుండా ముందా పది
రూపాయలూ ఇచ్చేయ్యండి లేదా ఇక్కడి
నలుగుర్నీ పిల్లి మీ పరుపు బజార్లో వేస్తాను!
అన్నాడు కళ్ళిరేజేసి పున్నయ్య

తెల్లబోయిన సత్యమూర్తి ఇక బుకాయించి
ప్రయాజనంలేదని గ్రహించాడో నిజంగా పున్నయ్య
అన్యంత పనే చేస్తాడనే భయపడ్డాడో తెలియదుగాని
మళ్ళీ నోరెత్తుకుండా జేబులోంచి పది కాగితం
తీసిచ్చి తలవంచుకొని గబగబా వెళ్ళిపోయాడు

వెళ్ళిపోతున్న ఆ (అ) సత్యమూర్తిని చూస్తూ
అనుకున్నాను ఇక ఎప్పుడూ ఎవ్వరికీ అరుపు
ఇవ్వకూడదని